

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

09 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Vladimir Timofti, Constantin Alerguș,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, de partea vătămată Ursoi Angela și succesorul victimei Golubcov Andrei, Golubcov Zoia, de avocații Dodon Victor și Ciocanu Aliona în numele inculpatului Rusu Ion, de avocatul Trofimov Igor în numele inculpatului Enachi Vasile și de inculpații Rusu Ion și Enachi Vasile, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ungheni din 30 iunie 2015 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui

Enachi Vasile XXX, născut la XXX, originar din s. XXX, r-nul XXX, domiciliat în or. XXX, str. XXX, ap. XXX,

Rusu Ion XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în s. XXX, r-nul XXX,

Percic Valentin XXX, născut la XXX, originar din s. XXX, r-nul XXX, domiciliat în or. XXX, str. XXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. 08.10.2012 – 30.06.2015 (*prima instanță*);
2. 06.08.2015 – 03.04.2017 (*instanța de apel*);
3. 07.06.2017 – 09.08.2017 (*instanța de recurs*).

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 30 iunie 2015, Enachi Vasile și Rusu Ion au fost recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 265 Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsa sub formă de închisoare:

- lui Enachi Vasile pe un termen de 2 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere legate de asigurarea stării tehnice sau a exploatarea mijloacelor de transport pe un termen de 3 ani;

- lui Rusu Ion pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere legate de asigurarea stării tehnice sau a exploatarea mijloacelor de transport pe un termen de 3 ani;

Percic Valentin a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 265 Cod penal, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

2. **Potrivit sentinței s-a stabilit că Enachi Vasile**, la 09.08.2012, aproximativ la ora 06:50, în temeiul contractului individual de muncă nr. 11 din 31.10.2006 și a ordinului de angajare nr. 16 din 31.10.2006, se afla la sediul SRL “Feodora” de pe str. Alexandru cel Bun

30 din or. Ungheni, fiind în exercițiul atribuțiilor sale de serviciu. Astfel el, deținând funcția de mecanic-șef al agentului transportator auto de călători în folosul public SRL “Feodora”, fiind persoana responsabilă pentru starea tehnică sau pentru exploatarea mijloacelor de transport, ignorând obligațiunile sale de serviciu stipulate în fișa de post a mecanicului punctului controlului tehnic, conform cărora el este obligat să controleze starea tehnică și complectarea unităților de transport la ieșire la trafic și să îndrepte unitățile de transport la reparație în cazul descoperirii defecțiunilor tehnice precum și să controleze reparația corectă a unităților de transport la parcare; a cerințelor pct. 4.3. din Regulamentul „cu privire la asigurarea securității circulației rutiere la întreprinderi, instituții, organizații ce efectuează transporturi de pasageri și mărfuri”, în temeiul cărora persoanele cu funcții de răspundere a întreprinderilor responsabile de starea tehnică a mijloacelor de transport sânt obligate în foile de parcurs sau alte documente să facă înscrieri despre starea tehnică bună a unităților de transport; a normelor prevăzute în pct. 16 lit. e), l) din Regulamentul „transporturilor auto de călători și bagaje”, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 854 din 28.07.2006, în baza cărora agentul transportator este obligat să ia măsurile corespunzătoare de prevenire a accidentelor și să asigure zilnic controlul medical al conducătorului auto și controlul tehnic al unității de transport înainte de efectuarea cursei, cu înscrierea rezultatelor în registrele respective; a prevederilor pct. 126 alin (1) lit. b) din Regulamentul Circulației Rutiere, conform cărora persoanele responsabile de exploatarea și starea tehnică a vehiculelor sânt obligate să nu admită în circulație vehiculele a căror stare tehnică nu corespunde normelor tehnice și ecologice, a verificat starea tehnică a unității de transport de model Mercedes-Benz 309 D, cu n/î UN AT 908, condusă de Pădurari Ion, urmare a cărui fapt a depistat niște defecțiuni tehnice la frâna de mână, însă totuși a permis conducătorului auto punerea în exploatare a acestei unități de transport cu defecte tehnice vădite în sistema de frânare, aplicând ștampila „Control tehnic” pe foaia de parcurs.

În urma exploatării mijlocului de transport respectiv în starea tehnică necorespunzătoare, la data de 09.08.2012, aproximativ la ora 07:40, în s. Morenii Noi, r-nul Ungheni, șoferul Pădurari Ion, neisprăvindu-se cu conducerea automobilului din cauza defecțiunilor tehnice, a ieșit de pe partea carosabilă și a derapat de pe traseu, tamponându-se puternic în malul opus al acesteia.

Conform raportului de expertiză auto-tehnică nr. 2977 din 17 august 2012, la autobuzul de model Mercedes-Benz 309 D, cu n/î UN AT 908, frâna dreapta față nu funcționa timp îndelungat; frâna stânga față, frânele din spate (cu urme de funcționare recentă a lor) nu funcționau eficient din cauza uzurii sporite a tamburilor și a saboților. Autobuzul de model Mercedes-Benz 309 D, cu n/î UN AT 908, cu mult timp înainte de accident rutier se exploata cu defecte în sistemele de ghidare și frânare, defecte care puteau fi depistate de conducătorul auto sau de mecanicul care efectuează controalele tehnice înainte de a admite autobuzul la rută. La verificarea frânei de mână a fost stabilit un strat gros de ulei, noroi pe clichet, lipsa cablului de acțiune a saboților, care denotă nefuncționarea îndelungată a ei.

În rezultatul impactului produs 13 persoane au decedat, inclusiv șoferul Pădurari Ion, iar altele 37 au fost spitalizate cu diferite traume.

Conform rapoartelor de expertiză medico-legală efectuate în privința cet. Pădurari Ion, Mardari Ion, Mardari Neli, Corolevscaia Diana, Mițelea Ana, Matveiciuc Profira, Golubcov Andrei, Cojocari Maria, Gazul Maria, Guțu Larisa, Sîrbu Maria, Șișcovscaia Vera și Vacariuc Ala, leziunile corporale cauzate acestor persoane au fost produse prin loviri cu/sau de corpuri contondente dure, posibil într-un accident rutier, în circumstanțele descrise, fiind periculoase

sau însoțite de simptome periculoase pentru viață și se referă la vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, între aceste leziuni corporale și cauza decesului existând legătură cauzală directă.

Totodată, conform rapoartelor de expertiză medico-legală efectuate în privința persoanelor spitalizate, acestora le-au fost cauzate vătămări corporale de grad diferit, după cum urmează: lui Goian Natalia, Suman Nicolae, Voroșan Alexandru, Filimon Gheorghe, Maslov Galina, Rotaru Eugenia, Beloi Ana și Talmaci Angela – grave; lui Suprovici Roman, Arman Anastasia, Sîrbu Marina, Ursoi Angela, Butnaru Vladislav, Balițcaia Lidia, Radzievici Natalia, Mardari Tatiana, Vîrlan Diana, Filimon Valentina, Cebanu Alexandru, Guțu Vera, Corolevschi Angela, Grimaliuc Tatiana, Radzievici Lidia, Rogojanu Iurie și Golubcov Oleg – medii; lui Butnaru Antonina, Vacariuc Igor, Beloi Ana, Voroșan Olga, Chircu Vera, Beloi Natalia, Filipenco Alexandru, Vîrlan Olga, Maslov Vladimir, Guțul Serghei, Ursoi Iurie și Chircu Loredana – ușoare, leziunile corporale cauzate acestor persoane au fost produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent sau/și la lovire de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate.

Prin acțiunile sale, Enachi Vasile la data de 09.08.2012, ora 06:50, a permis punerea în exploatare de către conducătorul auto Pădurari Ion a unității de transport de model Mercedes-Benz 309 D, cu n/î UN AT 908, cu defecte tehnice vădite, care la aceeași dată aproximativ pe la ora 07:40, neisprăvindu-se cu conducerea din cauza defecțiunilor tehnice, a ieșit de pe partea carosabilă și a derapat de pe traseu, tamponându-se puternic în malul opus al acesteia, urmare a cărui fapt au decedat 13 persoane, iar altele 37 au fost spitalizate cu diferite traume.

2.1. Totodată, potrivit sentinței s-a stabilit că Rusu Ion, la 09.08.2012, aproximativ la ora 07:00, în temeiul contractului individual de muncă nr. 35 din 07.07.2009 și a ordinului de angajare nr. 18/A din 07.07.2009, s-a aflat la sediul SRL “Feodora”, fiind în exercițiul atribuțiilor sale de serviciu. Astfel el, deținând funcția de lucrător medical al agentului transportator auto de călători în folosul public SRL “Feodora”, fiind persoana responsabilă de efectuarea controlului medical al conducătorilor auto, după efectuarea controlului medical al șoferului Pădurari Ion, i-a permis acestuia prin aplicarea ștampilei „Admis la linie” pe foaia de parcurs de a efectua transportul auto de călători în folosul public în stare de ebrietate alcoolică, fapt confirmat prin raportul de analiză toxico-narcologică medico-legală, conform căruia în sângele colectat de la cadavrul Pădurari Ion s-a depistat alcool etilic de 0,40%, iar în urină s-a depistat 0,59% alcool etilic.

Conform Regulamentului “privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei”, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 296 din 16.04.2009, starea de ebrietate are drept urmare dereglarea psihofuncțională a organismului.

Prin aceste acțiuni, lucrătorul medical Rusu Ion a ignorat obligațiunile sale de serviciu stipulate în fișa de post a lucrătorului medical, conform cărora el este obligat să verifice starea sănătății conducătorului auto înainte de ieșire la trafic, iar în cazurile de descoperire a simptomelor pierderii temporare a capacității de muncă, ori a probei pozitive la alcool în aerul expirat, să nu aplice ștampila „Admis la linie”; cerințele pct. 3.3.3. din Regulamentul „cu privire la asigurarea securității circulației rutiere la întreprinderi, instituții, organizații ce efectuează transporturi de pasageri și mărfuri”, în temeiul cărora organizația este obligată să asigure controlul stării sănătății șoferilor, de a nu admite pentru conducerea mijloacelor de transport persoanele care se află în stare de ebrietate sau cu starea sănătății șubredă, prin organizarea examenului medical al conducătorilor mijloacelor de transport înainte și după

efectuarea curselor, cu înscrierea obligatorie în foaia de parcurs sau în alt document a rezultatelor și asigurarea evidenței și analizei datelor examinării medicale a șoferilor în scopul de a depista șoferii predispuși de a întrebuința băuturile alcoolice, droguri sau suferă de boli cronice; normele prevăzute în pct. 16 lit. e), l) din Regulamentul „transporturilor auto de călători și bagaje”, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 854 din 28.07.2006, în baza cărora agentul transportator este obligat să ia măsurile corespunzătoare de prevenire a accidentelor și să asigure zilnic controlul medical al conducătorului auto și controlul tehnic al unității de transport înainte de efectuarea cursei, cu înscrierea rezultatelor în registrele respective; prevederile pct. 126 alin. (1) lit. a) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, conform cărora persoanele responsabile de exploatarea și starea tehnică a vehiculelor sânt obligate să nu admită la conducerea vehiculelor persoane care sânt în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau a altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, sânt bolnave, traumatizate sau se află într-o stare avansată de oboseală de natură să le afecteze capacitatea de conducere.

Ca urmare a acestui fapt, la 09.08.2012, aproximativ la ora 07:40, în satul Morenii Noi, r-nul Ungheni, șoferul Pădurari Ion, conducând automobilului de model Mercedes-Benz 309 D, cu n/î UN AT 908 și fiind în stare de ebrietate alcoolică, care i-a provocat reducerea reacției și capacitatea de conducere, efectuând transportul auto de pasageri în folosul public pe cursa Morenii Noi - Ungheni, în care se aflau 49 de călători, în panta de coborâre, nu s-a isprăvit cu conducerea și la o cotitură a ieșit de pe partea carosabilă și a derapat de pe traseu într-o prăpastie, tamponându-se frontal în malul opus al acesteia.

În rezultatul impactului produs 13 pasageri au decedat, inclusiv șoferul Pădurari Ion, iar alți 37 de pasageri au fost spitalizați cu diferite vătămări corporale.

Conform raportului de analiză toxico-narcologică medico-legală s-a constatat că în sângele colectat de la cadavrul Pădurari Ion s-a depistat alcool etilic în cuantum de 0,40%, iar în urină în cuantum de 0,59%.

2.2. Suplimentar, potrivit sentinței s-a stabilit că Percic Valentin, de către organul de urmărire penală, a fost învinuit că la 09.08.2012, deținând funcția de administrator al SRL “Feodora”, în temeiul deciziei fondatorilor întreprinderii din 09.10.2008, fiind astfel persoană care gestionează o organizație comercială ce are drept gen de activitate principal transportul auto de călători în folosul public, a ignorat prevederile art. 24 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, conform cărora statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritate fizică și psihică; cerințele pct. 2.2), 3.3.3), 3.4.3), 4.2), 4.3), 4.4) din Regulamentul „cu privire la asigurarea securității circulației rutiere la întreprinderi, instituții, organizații ce efectuează transporturi de pasageri și mărfuri”, în temeiul cărora conducătorul organizației este obligat să efectueze controlul regulat asupra îndeplinirii de către persoanele oficiale și lucrători a obligațiilor încredințate privind asigurarea securității circulației, să echipeze cu utilajul necesar, aparataj, încăperi pentru desfășurarea activității de preîntâmpinare a accidentelor rutiere și reducere a gravității urmărilor lor, să asigure controlul stării sănătății șoferilor, de a nu admite pentru conducerea mijloacelor de transport persoanele care se află în stare de ebrietate sau cu starea sănătății șubredă, să exercite controlul asupra respectării de către șofer a Regulilor de circulație, disciplinei muncii, Regulilor de transportare a pasagerilor (mărfurilor), Regulilor exploatării tehnice a materialului rulant, timpului ieșirii și încheierii lucrului la traseu, îndeplinirea orarelor circulației, prezența și starea permiselor de conducere înainte de ieșirea unităților de transport la trafic, să respecte regulile exploatării tehnice a

mijloacelor de transport, să asigure un control zilnic asupra stării tehnice a unităților de transport înainte de a ieși la traseu și la întoarcerea la locul parcurii și să asigure evidența defecțiunilor mijloacelor de transport și lichidării lor; normele prevăzute în pct. 16 lit. e), l) din Regulamentul „transporturilor auto de călători și bagaje”, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 854 din 28.07.2006, în baza cărora agentul transportator este obligat să ia măsurile corespunzătoare de prevenire a accidentelor și să asigure zilnic controlul medical al conducătorului auto și controlul tehnic al unității de transport înainte de efectuarea cursei, cu înscrierea rezultatelor în registrele respective; prevederile pct. 126 alin (1) lit. a) și b) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, conform cărora persoanele responsabile de exploatarea și starea tehnică a vehiculelor sânt obligate să nu admită la conducerea vehiculelor persoane care sânt în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau a altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, sânt bolnave, traumatizate sau se află într-o stare avansată de oboseală de natură să le afecteze capacitatea de conducere precum și să nu admită în circulație vehiculele a căror stare tehnică nu corespunde normelor tehnice și ecologice.

Nerespectarea normelor legale imperative stipulate a avut drept urmare admiterea la transportul auto de călători în folosul public a conducătorului auto Pădurari Ion în stare de ebrietate alcoolică și a unității de transport de model Mercedes-Benz 309 D, cu n/î UN AT 908, cu defecte tehnice vădite în sistema de frânare și ghidare. Ca urmare acestui fapt, la 09.08.2012, la ora 07:40, cu abateri de la permisul de activitate care reglementează orarul de circulație, Pădurari Ion, conducând în stare de ebrietate alcoolică autobuzul de model Mercedes-Benz 309 D, cu n/î UN AT 908, cu defecte tehnice vădite în sistema de frânare și ghidare, care în temeiul contractului de arendă nr. 17 din 01.02.2011 se află în gestiunea agentului transportator SRL “Feodora” și efectuând transportul auto de călători pe cursa Morenii Noi - Ungheni, în care se aflau 49 de pasageri, în s. Morenii Noi, r-nul Ungheni, în pantă de coborâre nu s-a isprăvit cu conducerea și la o cotitură a ieșit de pe carosabil și a derapat de pe traseu într-o prăpastie, tamponându-se frontal în malul opus al acesteia.

În rezultatul impactului produs 13 pasageri au decedat, inclusiv șoferul Pădurari Ion, iar alți 37 de pasageri au fost spitalizați cu diferite vătămări corporale.

Conform raportului de analiză toxico-narcologică medico-legală s-a constatat că în sângele colectat de la cadavrul Pădurari Ion s-a depistat alcool etilic în cuantum de 0,40%, iar în urină în cuantum de 0,59%.

În același context, conform raportului de expertiză auto-tehnică nr. 2977 din 17 august 2012, la autobuzul de model Mercedes-Benz 309 D, cu n/î UN AT 908, frâna dreapta (roata față dreapta) față nu funcționa timp îndelungat; frâna stânga față, frânele din spate (cu urme de funcționare recentă a lor) nu funcționau eficient din cauza uzurii sporite a tamburilor și a saboților. Sudura artizanală recentă (nefiind rugină proaspătă, noroi, praf pe sudură) a capetelor saboților este o mărturie obiectivă din punct de vedere tehnic a faptului că persoana dată a știut despre uzura sporită a saboților și a tamburului de frână și a făcut acest lucru pentru a frâna cu tambururile și saboții de frână uzați. Autobuzul de model Mercedes-Benz 309 D, cu n/î UN AT 908, cu mult timp înainte de accident rutier se exploata cu defecte în sistemele de ghidare și frânare, defecte care puteau fi depistate de conducătorul auto sau de mecanicul care efectuează controalele tehnice înainte de a admite autobuzul la rută. La verificarea frânei de mână a fost stabilit un strat gros de ulei, noroi pe clichet, lipsa cablului de acțiune a saboților, care denotă nefuncționarea îndelungată a ei.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. Procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 265 Cod penal și să le fie stabilită pedeapsa cu închisoare fiecăruia, după cum urmează:

- lui Percic Valentin pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere legate de exploatarea mijloacelor de transport pe un termen de 5 ani;

- lui Enachi Vasile pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere legate de asigurarea stării tehnice a mijloacelor de transport pe un termen de 5 ani;

- lui Rusu Ion pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere legate de exploatarea mijloacelor de transport pe un termen de 5 ani.

În motivarea cererii depuse, privind achitarea lui Percic Valentin, apelantul a invocat că sentința nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, or concluzia că nu s-au stabilit dovezi care ar demonstra vinovăția inculpatului Percic Valentin în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 265 Cod penal este contrară ansamblului de probe pertinente, veridice, concludente și utile acumulate la urmărirea penală și cercetate în ședința de judecată, care fiind analizate în cumul dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea faptei prejudiciabile ce i se incriminează.

Suplimentar, procurorul a invocat că Percic Valentin era obligat să efectueze controlul regulat al îndeplinirii obligațiilor de serviciu de către Enachi Vasile - responsabil pentru starea tehnică sau pentru exploatarea mijloacelor de transport înainte de a ieși la cursă și Rusu Ion - responsabil de efectuarea controlului medical al conducătorilor auto, fapt care a fost ignorat și care în final a provocat accidentul ce s-a soldat cu decesul a 13 persoane și cauzarea leziunilor corporale la alte 37 de persoane. Apelantul a susținut că Percic Valentin, în calitatea sa de administrator al SRL "Feodora", era obligat să echipeze întreprinderea cu utilajul necesar, aparataj, încăperi pentru desfășurarea activității de preîntâmpinare a accidentelor rutiere și reducere a gravității urmărilor lor.

Făcând referire la declarațiile martorului Mițelea Ludmila, apelantul a considerat constatat faptul efectuării de către șoferul Pădurari Ion a unor curse ilegale pe ruta Morenii Noi - Ungheni, înafara celor indicate în permisul de activitate, iar Percic Valentin nu a întreprins măsuri legale în vederea stopării activității ilicite a șoferului. În acest sens, apelantul a invocat că anume inacțiunile inculpatului Percic Valentin sunt în legătură cauzală directă cu producerea accidentului, deoarece cursa în urma căruia s-a produs accidentul rutier nu era prevăzută de permisul de activitate, fiind o cursă ilegală și în cazul în care acesta verifica graficul de lucru al șoferului și stopa ilegalitățile comise de acesta, accidentul putea fi evitat.

În acest context, apelantul a indicat că Percic Valentin nu a întreprins toate măsurile corespunzătoare de prevenire a accidentului, deoarece nu a verificat respectarea de către șofer a disciplinei muncii, regulilor de transportare a pasagerilor, regulilor exploatării tehnice a materialului rulant, timpul ieșirii și încheierii lucrului la traseu, totodată ultimul fiind obligat să controleze regulat îndeplinirea obligațiilor de serviciu de către Enachi Vasile și Rusu Ion.

Astfel, apelantul a considerat că acțiunile inculpatului Percic Valentin urmează a fi încadrate conform prevederilor art. 265 Cod penal - punerea în exploatare a mijloacelor de transport cu defecte tehnice vădite, deoarece ultimul este subiect al acestei infracțiuni, dat fiind

faptul că deținea funcția de administrator al agentului transportator și prin urmare era obligat, potrivit actelor normative, să întreprindă toate măsurile în vederea evitării accidentelor rutiere, să verifice îndeplinirea obligațiilor de serviciu a persoanelor responsabile de punerea în exploatare a mijlocului de transport și de către sofer, încât să nu fie admis la traseu un mijloc de transport cu defecte tehnice, un conducător auto în stare de ebrietate sau ca acesta să încalce regimul de transportare a pasagerilor ori graficul de lucru.

Referindu-se la pedepsele stabilite inculpaților Enachi Vasile și Rusu Ion, apelantul le-a considerat eronate individualizate, fiind inechitabile, deoarece prima instanță nu a ținut cont de pericolul social al faptei și consecințele survenite – decesul a 13 persoane și cauzarea la 37 de persoane a leziunilor corporale de diferită gravitate, în rezultatul căreia multe din părțile vătămate au rămas invalide, iar alte părți vătămate au rămas fără un părinte sau ambii părinți. Suplimentar, apelantul a indicat că instanța de fond nu a dat apreciere atitudinii inculpaților față de faptă și consecințele infracțiunii și comportamentului acestora din sesiunea de judecată, care prin declarațiile lor încercau prin orice metodă să plaseze toată răspunderea în seama șoferului decedat.

3.2. Avocatul Trofimov Igor în numele inculpatului Enachi Vasile, care a solicitat casarea acesteia cu dispunerea achitării inculpatului sau încetării procesului penal în privința ultimului.

În susținerea cerințelor formulate, apelantul a invocat aprecierea incorectă de către prima instanță a circumstanțelor referitoare la existența faptei și raportul între acțiunile lui Enachi Vasile și consecințele prevăzute de art. 264 și 265 Cod penal, la materialele dosarului lipsind suficiente probe care să confirme faptul că anume acțiunile inculpatului și anume cele realizate exclusiv de acesta au fost cauza consecințelor.

Apelantul a susținut că prin declarațiile anexate la materialele cauzei s-a constatat o serie de circumstanțe care urmează să fie apreciate ca fiind contradictorii acțiunilor inculpatului Enachi Vasile. Totodată, apelantul a considerat că instanța urma să clarifice o serie de întrebări în ipoteza în care situația în care șoferul ar fi respectat condițiile de exploatare a unității de transport în timpul deplasării, mai ales, instanța urma să dea răspuns la următoarele întrebări: dacă defecțiunea sistemului de frânare în circumstanțele în care șoferul respecta condițiile de exploatare a unității de transport în timpul deplasării în circumstanțele constatate, ar fi reprezentat unica cauză a accidentului și dacă sistemul de frânare, în starea în care a fost constatată de experți, ar fi asigurat oprirea autobuzului în cazul în care șoferul se deplasa cu motorul în funcțiune, avea cuplată cutia de viteză, nu supraîncărca triplu autobuzul și nu accelera mersul contrar prevederilor regulamentului circulației rutiere, sporind excesiv viteza.

Referindu-se la raportul de expertiză auto-tehnică, pus la baza vinovăției inculpatului, apelantul a invocat faptul că prin acesta nu se demonstrează faptul că anume Enachi Vasile a sudat sau a solicitat sudarea artizanală a capetelor saboților și nici nu se constată că acesta cunoștea despre efectuarea unei astfel de operațiuni de reparație a autobuzului, chestiune care în opinia apelantului revenea cu titlu de obligație potrivit contractului de locațiune anume lui Pădurari Ion. În acest context, apelantul suplimentar a invocat că din concluziile raportului de expertiză nu rezulta faptul că respectiva uzură a sistemului de frânare a fost una vizibilă, pentru a fi constatată la un eventual control de către Enachi Vasile. Astfel, apelantul a considerat că era inadmisibilă concluzia expertului, precum că defecțiunile la sistemul de frânare puteau fi vizualizate de către mecanic la controlul tehnic înainte de ieșirea pe rută a autobuzului, deoarece însăși expertul a indicat în raportul de expertiză că pentru a le depista a fost nevoie să efectueze operațiunea de demontare.

De rând cu acestea, apelantul a criticat concluzia instanței privind faptul cunoașterii de către Enachi Vasile despre defecțiunile sistemului de frânare, bazându-se pe declarațiile făcute de Cozlovschi Ghenadie și Lisnic Leonid, deoarece declarațiile martorilor respectivi sunt contradictorii, fiind expuse sub forma unor presupuneri.

Apelantul a invocat că inculpatul Enachi Vasile a constatat mici defecțiuni la frâna de mână, indicându-i lui Pădurari Ion să le înlăture. În acest context, apelantul a considerat necesar de a specifica că frâna de mână nu se utilizează ca mijloc de frânare a autobuzului în timpul mersului, ci doar la staționare, iar în lipsa unor alte defecte, acțiunile inculpatului sunt pasibile de a fi calificate conform art. 207 Cod contravențional și nicidecum în baza art. 265 Cod penal.

Suplimentar, apelantul a invocat că șoferul Pădurari Ion nu se afla în exercițiul obligațiilor sale de muncă, exercitând transportarea de pasageri înafara orarului de circulație pe rută; în pofida acestuia fapt, consecințele produse în cadrul unei transportări ilegale de pasageri i-au fost imputate lui Enachi Vasile.

Totodată, apelantul a indicat că prima instanță nu s-a expus în mod corespunzător asupra încălcărilor procedurale admise la etapa urmăririi penale, și anume la numirea expertizei auto-tehnice prin ordonanța din 13.08.2012, iar despre faptul dispunerii acesteia și despre persoanele care au fost numite în calitate de experți Enachi Vasile a aflat abia la data de 25.09.2012, când expertiza deja era efectuată, astfel ultimul neavând posibilitate de a formula întrebări, de a recuza expertii, de a antrena un specialist și de a exercita alte drepturi prevăzute de Codul de procedură penală. În acest context, apelantul a susținut că unul dintre experți a fost audiat în calitate de specialist în cadrul acestui dosar, fapt ce indică la circumstanța de incompatibilitate prevăzută de art. 33 Cod de procedură penală, iar din motivele anterior anunțate inculpatul a fost în imposibilitate de a solicita recuzarea lui. Suplimentar, apelantul a invocat că experții ce au participat la efectuarea expertizei fac parte din cadrul aceleiași autorități – poliția – fapt care în opinia sa indică asupra lipsei de obiectivitate în aprecierile date de către aceștia.

3.3. Inculpatul Enachi Vasile, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 265 Cod, din lipsa în acțiunile sale a elementelor constitutive ale componenței de infraciune.

În susținerea cererii depuse, apelantul a indicat că prima instanță, la emiterea sentinței, nu a analizat și nu a verificat probele prezentate atât de partea apărării, cât și de partea acuzării, fapt ce a dus la condamnarea sa ilegală, în acțiunile sale nefiind prezente toate elementele constitutive ale infracțiunii, și anume lipsind subiectul acesteia.

Apelantul a menționat că instanța, constatând că a fost angajat în temeiul contractului individual de muncă nr. 11 din 31.10.2006 și a ordinului administratorului SRL "Feodora" nr. 16 din 31.10.2006 în calitate de mecanic-șef, nu a dat o apreciere concretă a atribuțiilor de serviciu ale acestuia, și anume dacă în atribuțiile sale intra controlul cerințelor stipulate în "Regulamentul cu privire la asigurarea securității circulației rutiere la întreprinderi, instituții, organizații ce efectuează transporturi de pasageri și mărfuri", or contractul de muncă nominalizat este unul de tip standart, în el nefiind nemijlocit indicate atribuțiile de serviciu precum și obligațiile de funcție, iar de către acuzare nu au fost prezentate probe, precum că anume el este unica persoană din cadrul întreprinderii responsabilă pentru verificarea stării tehnice a unităților de transport și de la care anume articol, punct din fișa sa de post a derogat prin acțiunile sale.

Apelantul a invocat și faptul că învinuirea ce i-a fost înaintată este imprecisă cu privire la detaliile esențiale ale situației de fapt, informațiile conținute în actul de învinuire fiind insuficiente pentru calificarea acțiunilor sale conform art. 265 Cod penal.

3.4. Inculpatul Rusu Ion, care a solicitat casarea acesteia pe motivul netemeinicii și ilegalității.

În motivarea solicitării sale, apelantul a invocat că a fost angajat în funcția de lucrător medical al agentului transportator auto de călători în folosul public SRL “Feodora”. La data de 09.08.2012, ora 06:00, fiind la serviciu a efectuat controlul medical al șoferului Pădurari Ion și, convingându-se că ultimul este treaz, i-a permis de a efectua transportul auto de călători. Ulterior, la ora 07:40, conducând autobuzul de model Mercedes-Benz 309 D cu n/î UN AT 908, în panta de coborâre, șoferul nu s-a isprăvit cu conducerea acestuia și la o cotitură a ieșit de pe partea carosabilă și a derapat într-o prăpastie, tamponându-se frontal în malul opus al acesteia. Conform raportului de expertiză auto-tehnică nr. 2977 din 17.08.2012, la autobuzul menționat s-a stabilit un șir de defecțiuni tehnice, care s-au aflat în legătură cauzală cu producerea accidentului, iar aceste concluzii coroborează cu declarațiile părților vătămate și ale succesorilor părților vătămate, care au declarat că autobuzul era într-o stare foarte rea și se defecta des. Tot din declarațiile acestora rezultă că autobuzul era supraîncărcat, se simțea miros de cauciuc ars, s-a auzit un zgomot sub caroserie, au observat că nu funcționa frâna, șoferul încerca să manevreze cu volanul la stânga, la dreapta, dar autobuzul nu-și schimba direcția de deplasare, totodată părțile vătămate Filimon Valentina și Golubcov Oleg au declarat că pe șoferul Pădurari Ion nu l-au văzut niciodată în stare de ebrietate și în acea zi el era treaz.

Luând în considerație aceste probe, apelantul a considerat că anume starea tehnică a autobuzului este în legătură cauzală cu producerea accidentului și nicidecum factorul uman, or lipsesc date obiective care ar confirma că motivul accidentului rutier a fost factorul uman și anume starea de ebrietate a șoferului. În acest sens, apelantul a invocat că între acțiunile sale și motivele producerii accidentului nu există legătură de cauzalitate, ceea ce exclude existența laturii obiective a componenței de infracțiune prevăzute de articolul 265 Cod penal. Sub alt aspect, apelantul a considerat că nu este subiectul special al respectivei componențe de infracțiune, în doctrina penală nefiind menționat că lucrătorul medical este subiectul respectivei componențe de infracțiune.

3.5. Părțile vătămate și succesorii părților vătămate – Sîrbu Marina, Cebanu Alexandru, Guțul Serghei, Arman Anastasia, Suman Nicolai, Grimaliuc Natalia, Corolevschi Angela, Guțul Vera, Beloi Ana, Filimon Valentina, Filimon Gheorghe, Gulubcov Zoia, Golubcov Olga, Ursoi Iurie, Ursoi Angela, Vîrlan Diana, Sîrbu Tudor, Vacariuc Igor, Vîrlan Olga, Rogojanu Iurie, Radzievici Lidia, Radzievici Natalia, Chircu Ion, Chircu Vera, Șișcovschi Vladimir, Goian Natalia și Filipenco Alexandru, care printr-un apel comun au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Percic Valentin să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 265 Cod penal, iar tuturor inculpaților să le fie stabilită pedeapsa maximă prevăzută de sancțiunea normei menționate.

În motivarea cererii comune depuse, apelanții au invocat că prima instanță le-a stabilit inculpaților Enachi Vasile și Rusu Ion o pedeapsă prea blândă în raport cu consecințele faptei prejudiciabile constatată ca fiind comisă de către aceștia, fără a-și motiva soluția în acest sens, totodată fără a specifica motivele stabilirii pedepselor în quantum diferit, doar referindu-se la prevederile legii ce reglementează individualizarea pedepsei penale. În acest context, apelanții au indicat că inculpații nu și-au recunoscut vina în comiterea faptelor imputate, astfel prima

instanță nu a avut temei de a nu le stabili pedeapsa maximă prevăzută de lege.

Totodată, apelanții au criticat sentința în partea achitării lui Percic Valentin, invocând că în contradicție cu concluziile instanței, în acțiunile acestuia sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 265 Cod penal, deoarece acesta are calitatea subiectului activ al infracțiunii, fiind administrator al SRL “Feodora”, latura obiectivă realizându-se prin încălcarea regimului de muncă al șoferilor sau mecanizatorilor. Apelanții au susținut că Percic Valentin la fel este responsabil de starea tehnică a autoturismului implicat în accident, or acesta a hotărât luarea în locațiune a respectivului mijloc de transport, deși era destul de uzat și nu oferea garanții de securitate a circulației rutiere, precum și îi permitea șoferului să repare manual și în condiții casnice defecțiunile. În acest context, apelanții au invocat că inculpatul Percic Valentin nu a întreprins acțiuni pentru a înlocui respectivul mijloc de transport sau pentru a-l repara, iar prin inacțiunile sale a permis ca atât mecanicul, cât și șoferul să încalce în continuare regimul de lucru.

Apelanții au considerat că instanța eronat a invocat în susținerea nevinovăției lui Percic Valentin faptul că acesta a întreprins toate măsurile de prevenire a accidentelor, or sancționarea șoferului până la producerea accidentului este o măsură ce se referă la depășirea numărului admisibil de persoane care se pot simultan afla în mijlocul de transport, însă nu se referă la defecțiunile autobuzului, expertul Lisnic Leonid menționând că supraîncărcarea mijlocului de transport nu a fost cauza accidentului, ci doar a contribuit la mărirea vitezei. Deci, pentru folosirea de către șofer a mijlocului de transport în respectivele condiții tehnice, Percic Valentin nu i-a aplicat nici o sancțiune, expertul Cozlovschi Ghenadie menționând că defecțiunile tehnice erau prezente și până la producerea accidentului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 aprilie 2017, pronunțată integral la 03 mai 2017, apelurile declarate au fost respinse, ca nefondate, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate, **referindu-se la vinovăția inculpaților Enachi Vasile și Rusu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 265 Cod penal**, instanța de apel a considerat că aceasta a fost demonstrată prin probele cercetate de către prima instanță și verificate în apel, precum și prin cele suplimentar prezentate în apel, argumentele din apelurile declarate în numele acestor inculpați fiind totalmente combătute.

Totodată, instanța de apel a considerat că instanța de fond a dat o încadrare juridică corespunzătoare acțiunilor inculpaților, urmând a fi menționat că fapta prejudiciabilă, ca element al laturii obiective a infracțiunii imputate lui Enachi Vasile și Rusu Ion, se realizează prin trei modalități: 1) punerea în exploatare a mijloacelor de transport cu defecte tehnice vădite; 2) altă încălcare gravă a regulilor de exploatare a mijloacelor de transport ce asigură securitatea circulației; 3) încălcarea regimului de lucru al șoferilor sau mecanizatorilor, iar prin prima modalitate s-a realizat fapta imputată lui Enachi Vasile.

Sub acest aspect, referindu-se la vinovăția inculpatului Enachi Vasile, instanța de apel a specificat că punerea în exploatare a mijlocului de transport cu defecte tehnice vădite presupune prezența la mijlocul de transport defectelor tehnice de acest gen, astfel încât se creează pericolul producerii urmărilor prejudiciabile prevăzute la art. 264 CP și că aceste defecte tehnice se referă în special la sistemul de transmisie, sistemele de direcție, sistemele de frânare etc.

Instanța de apel a considerat ca fiind constatat faptul că Enachi Vasile a fost angajat în temeiul contractului individual de muncă nr. 11 din 31.10.2006 și a ordinului administratorului SRL “Feodora” nr. 16 din 31.10.2006 în calitate de mecanic-șef la SRL “Feodora”, genul de

activitate al căreia este transportul auto de călători în folosul public. Astfel ultimul, în dimineața zilei de 09.08.2012, aflându-se la sediul SRL "Feodora", în exercițiul atribuțiilor sale de serviciu, deținând funcția de mecanic-șef al agentului transportator auto de călători în folosul public, fiind persoana responsabilă pentru starea tehnică și pentru exploatarea mijloacelor de transport, a permis ieșirea la cursă a mijlocului de transport cu defecte tehnice vădite, în rezultatul cărui fapt au survenit consecințele prevăzute la art. 264 Cod penal - decesul a 13 persoane și cauzarea leziunilor corporale altor persoane.

Sub acest aspect, instanța de apel a considerat că prima instanță, la rândul său, corect a stabilit că Enachi Vasile defectuos și-a îndeplinit atribuțiile de verificare tehnică a mijlocului de transport. În susținerea acestei concluzii întemeiat au fost reținute declarațiile ultimului, potrivit cărora în ziua producerii accidentului el a verificat starea tehnică a mijlocului de transport de pe cursa Morenii Noi - Ungheni și a depistat careva defecțiuni tehnice la frâna de mână, fapt pentru care a întocmit un act, situație în care, conducându-se de prevederile art. 122 și 126 alin. (1) lit. b) din Regulamentul circulației rutiere, urma să se abțină de la aplicarea în foaia de parcurs a ștampilei "control tehnic", până la înlăturarea defecțiunilor tehnice depistate, or aplicarea respectivei ștampile indică asupra stării tehnice bune a mijlocului de transport, care permite ieșirea acestuia la cursă.

Suplimentar, instanța de apel a considerat ca fiind constatat și acel fapt că mijlocul de transport implicat în accident a fost pus în exploatare cu defecte tehnice vădite, respectiva concluzie fiind bazată pe analiza în ansamblu a probelor, în particular prin raporturile de expertiză auto-tehnică nr. 2977 din 17.09.2012 și nr. 188 din 19.02.2016, precum și prin declarațiile experților Cozlovschi Ghenadie și Lisnic Leonid, care au menționat că starea tehnică rea a mijlocului de transport, pe lângă alte circumstanțe, a constituit una din cauzele accidentului rutier.

În acest context, instanța de apel a constatat că din concluziile experților, expuse în raporturile de expertiză efectuate în cadrul procesului penal, rezulta existența mai multor defecțiuni tehnice la mijlocul de transport admis de către Enachi Vasile de a ieși pe cursă, unele din care trebuiau să fie observate la un control vizual de către ultimul.

În instanța de apel avocatul Trofimov Igor a invocat nulitatea actului de expertiză auto-tehnică din 17.08.2012, prin prisma prevederilor art. 251 Cod de procedură, pe motivul caracterului general și imprecis al concluziilor expuse în acesta, precum și din considerentul încălcării regulilor de dispunere, fiind efectuat într-o altă cauză penală, fără notificarea prealabilă a inculpatului Enachi Vasile și, în mod corespunzător, fără a-i acorda ultimului dreptul de a cere recuzarea experților.

Sub acest aspect, instanța de apel a constatat că solicitarea avocatului a fost înaintată la etapa examinării cauzei în ședința de judecată, astfel fiind inadmisibilă prin prisma prevederilor art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală. În particular, instanța de apel a menționat că în cazul respectiv s-a solicitat constatarea nulității unui act de urmărire penală care urma a fi contestat cel târziu la terminarea urmăririi penale, fapt ce nu s-a efectuat, or actul dat n-a fost perfectat și prezentat nemijlocit în instanța de judecată. Suplimentar, instanța de apel a subliniat că actul în cauză nu cădea sub incidența prevederilor art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, nefiind lovit de nulitate absolută, fapt care ar permite contestarea lui la orice etapă a procesului penal.

În același context, instanța de apel a constatat că inculpatul Enachi Vasile, la prezentarea materialelor acumulate pe parcursul urmăririi penale, a solicitat dispunerea efectuării unei expertize suplimentare pentru concretizarea unei chestiuni care după părerea sa nu a fost

elucidată, fără a-și exprima dezacordul cu experții care au efectuat expertiza în cauză, aceste invocări parvenind deja la etapa judecării apelurilor.

Din aceste considerente, instanța de apel a considerat că criticile expuse în partea respectivă erau neîntemeiate, la fel fiind și cele privind faptul că unul dintre experți a avut anterior, în cadrul aceluiași proces penal, calitatea de specialist, or careva date în acest sens nu au fost prezentate.

Referindu-se la invocările părții apărării, precum că potrivit raportului de expertiză auto-tehnică din 19.02.2016 verificarea jocului volanului poate fi stabilită la stația de testare tehnică la efectuarea reviziei tehnice, iar controlul efectuat la ieșirea la rută nu poate identifica un asemenea defect, instanța de apel a ținut să menționeze că în raportul de expertiză nominalizat s-a menționat că parametrul tehnic al jocului volanului, adică mărimea constantă care caracterizează anumite proprietăți ale unui obiect, nu poate fi stabilit prin control vizual și că acesta poate fi constatat în mod cert doar la o stație de testare tehnică, unde poate fi îndreptat șoferul în caz de persistență la mecanic a unei suspiciuni în acest sens.

În legătură cu acest aspect, instanța de apel a ținut să expună declarațiile inculpatului Enachi Vasile date în instanța de fond, potrivit cărora, după verificarea tehnică, a constatat că automobilul în cauză avea careva defecțiuni tehnice la frâna de mână, fapt pentru care a întocmit un act și i-a indicat șoferului Pădurari Ion de a se prezenta cu unitatea de transport la stația de testare tehnică pentru a lichida defectele atât la frâna de mână, cât și în întregime la sistemul de ghidare. Însă șoferul s-a dus ilegal pe cursă, fără să înlătore neajunsurile, iar inculpatul Enachi Vasile nu a indicat defecțiunile tehnice depistate în foaia de parcurs, ci a aplicat ștampila "Control tehnic" înainte de a fi înlăturate neajunsurile.

În contextul dat, instanța de apel a considerat irelevante concluziile expuse în raportul de expertiză din 19.02.2016, potrivit cărora stabilirea parametrilor tehnici, a forței de frânare a roților, a coeficientului sumar de frânare și a dezechilibrul forței de frânare la acțiunea roților pe axe este posibilă doar la stația de testare, or de la mecanic nu se cerea stabilirea parametrilor tehnici, ci verificarea prezenței frânei, iar în caz de persistență a careva dubiu unitatea de transport urma a fi îndreptată la controlul tehnic, fără a fi admisă spre circulație. Sub acest aspect, instanța de apel a ținut să specifice că însăși inculpatul Enachi Vasile a declarat în instanța de apel că sistemul de frânare în cadrul controlului de rutină se poate verifica prin apăsare, iar aprecierea parametrilor tehnici pentru fiecare roată în particular se efectuează numai la stația de testare tehnică.

În acest sens, instanța de apel a menționat că în raportul de expertiză auto-tehnică din 19.02.2016, spre deosebire de cel din 17.08.2012, s-a operat cu noțiunea de parametri tehnici. În legătură cu acest fapt, instanța de apel a considerat că stabilirea anumitor parametri tehnici, în mod evident, nu ține de competența mecanicului, constituind obiect de cercetare și apreciere doar de către un expert și doar în cadrul unei stații de testare dotată cu aparataj corespunzător, la caz fiind relevante concluziile expertizei autotehnice inițiale, în care just s-a indicat că autobuzul în cauză se exploata cu defecte în sistemul de frânare și ghidare, iar aceste defecțiuni puteau fi depistate de conducătorul auto sau de mecanicul care efectuează controalele tehnice înainte de a admite autobuzul la deplasare.

În acest context, instanța de apel a ținut să specifice că inculpatul Enachi Vasile, fiind mecanic-șef cu obligațiunile de rigoare, depistând defecțiuni la mijlocul de transport și întocmind în acest sens un act, a permis totuși ieșirea la linie a autobuzului înainte de înlăturarea defecțiunilor, ceea ce era inadmisibil și constituie o îndeplinire necorespunzătoare a obligațiunilor de serviciu.

Referindu-se la alt motiv al părții apărării, precum că răspunderea penală nu poate fi pusă în sarcina lui Enachi Vasile, deoarece cursa a fost petrecută în afara programului de lucru, iar șoferul vehiculului nu se afla în executarea obligațiilor de transportare în raport cu întreprinderea SRL “Feodora”, instanța de apel l-a considerat neîntemeiat, or anume foaia de parcurs eliberată, prin aplicarea ștampilei "Control tehnic", i-a dat temei șoferului de a ieși pe rută, cu toate că au fost depistate unele defecte tehnice ce urmau a fi înlăturate și numai după înlăturarea acestora urma a fi aplicată ștampila "Control tehnic".

Totodată, instanța de apel a menționat că nu se va expune asupra vinovăției șoferului autobuzului – Pădurari Ion, în modul solicitat de partea apărării, deoarece aceasta a constituit obiect de examinare într-o cauză separată, iar o eventuală expunere ar duce la depășirea limitelor învinuirii.

4.2. Referindu-se la vinovăția inculpatului Rusu Ion, instanța de apel a constatat că fapta prejudiciabilă săvârșită de acesta constituia a doua modalitate de realizare a laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 265 Cod penal - altă încălcare gravă a regulilor de exploatare a mijloacelor de transport ce asigură securitatea circulației.

Sub acest aspect, instanța de apel a ținut să specifice că prin altă încălcare gravă a regulilor de exploatare a mijlocului de transport ce asigură securitatea circulației se înțelege admiterea la conducerea mijloacelor de transport a persoanelor care sunt în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau a altor substanțe contraindicate, sub influența substanțelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, sunt bolnave, traumatizate sau se află într-o stare de oboseală de natură să afecteze capacitatea de conducere.

Astfel, instanța a considerat ca fiind constatat că Rusu Ion a fost angajat în temeiul contractului individual de muncă nr. 35 din 07.07.2009 și a ordinului administratorului SRL “Feodora” nr. 18/A din 07.07.2009 în calitate de lucrător medical la SRL “Feodora”, genul de activitate al căreia este transportul auto de călători în folosul public. Astfel ultimul, în dimineața zilei de 09.08.2012, se afla în exercițiul funcției sale la sediul SRL “Feodora”, fiind persoana responsabilă de efectuarea controlului medical al conducătorilor auto și, ignorând obligațiunile sale de serviciu stipulate în fișa de post a lucrătorului medical, a admis la conducerea mijlocului de transport șoferul în stare de ebrietate alcoolică, or potrivit raportului de analiză toxico-narcologică medico-legală, în sângele colectat de la cadavrul Pădurari Ion s-a depistat 0,40% de alcool etilic, iar în urină s-a depistat 0,59 % de alcool etilic. Astfel, ignorând prevederile legale și obligațiunile sale de serviciu Rusu Ion, după efectuarea controlului medical al șoferului Pădurari Ion, i-a permis de a efectua transportul auto de călători în folosul public în stare de ebrietate alcoolică, prin aplicarea ștampilei “Admis la linie” pe foaia de parcurs.

Instanța de apel a susținut concluziile instanței de fond, considerând că aceasta întemeiat s-a bazat pe declarațiile specialistului Arapu Galina, care a menționat că alcoolul poate fi determinat în sângele omului în timpul vieții după 50-60 minute de la consum, că după o perioadă de 15-20 minute din momentul consumului apar semne clinice ale consumului de alcool, și anume: hiperemia feței (schimbarea culorii tenului feței spre înroșire); sclipirea ochilor și injectarea acestora, ceea ce înseamnă că vasele sangvine ale ochilor sunt mai pronunțate; se ridică dispoziția, tensiunea arterială și pulsul, iar aceste semne clinice pot fi observate vizual, fără examinare specială și implicarea anumitor aparate medicale, lucrătorul medical fiind apt și este obligat să constate aceste semne clinice chiar și în mod vizual.

În acest context, instanța de apel a ținut să specifice că inculpatul Rusu Ion, potrivit propriilor declarații, a indicat că cunoaște care sunt semnele clinice ale stării de ebrietate, fapt

care în opinia instanței de apel excludea argumentele ultimului precum că nu a observat la Pădurari Ion semne vizibile a consumării alcoolului. În special, instanța de apel a ținut să specifice că însăși inculpatul a indicat că în ziua producerii accidentului dispunea de echipament pentru testare alcoolscoptică, pe care însă nu l-a folosit la momentul verificării stării sănătății soferului Pădurari Ion.

Referindu-se în continuare la poziția inculpatului Rusu Ion, instanța de apel a stabilit că acesta, la etapa judecării apelurilor, a dat declarații diametral opuse celor din instanța de fond, indicând că în ziua accidentului nu l-a văzut pe Pădurari Ion și, respectiv, nu l-a verificat medical, iar corespunzător nici nu a aplicat ștampila. În aceste circumstanțe, instanța de apel a apreciat declarațiile inculpatului Rusu Ion, date în instanța de apel, ca o modificare a tacticii de apărare, care însă nu coroborează cu restul probelor, venind în contradicție chiar și cu propriile declarații inițiale. În contextul respectiv, instanța de apel a constatat că însăși inculpatul Enachi Vasile a indicat asupra faptului că Pădurari Ion în acea zi a trecut controlul medical.

Totodată, instanța de apel a pus la îndoială credibilitatea declarațiilor lui Rusu Ion date în apel, potrivit cărora el a semnat fișa de post și contractul de muncă după accident, fiind presat, dar totodată activa ca medic și primea salariu de la întreprindere. În legătură cu declarațiile date, instanța de apel a reținut că pe actele nominalizate este indicată data semnării acestora, care corespunde datei perfectării lor, și anume 07.07.2009.

Astfel, instanța de apel a ținut să aprecieze netemeinicia invocărilor părții apărării, conform cărora martorii au indicat că șoferul Pădurari Ion nu a trecut careva verificări, precum și că nu era în stare de ebrietate în ziua accidentului, or starea de ebrietate se stabilește prin metode speciale și de către personal specializat, iar faptul că acesta a trecut atât controlul tehnic, cât și controlul medical, se confirma atât prin declarațiile inculpatului Enachi Vasile și cele inițiale ale inculpatului Rusu Ion, cât și prin foaia de parcurs, pe care au fost aplicate ștampilele corespunzătoare.

Referindu-se la critica individualizării pedepselor stabilite inculpaților Enachi Vasile și Rusu Ion, instanța de apel a reținut că prima instanță s-a referit la prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, reținând lipsa circumstanțelor care ar atenua sau care ar agrava răspunderea penală a inculpaților, totodată luând în considerație că inculpații la locul de trai și la locul de muncă se caracterizează satisfăcător, anterior nu au fost condamnați, iar ținând cont de circumstanțele cazului în coroborare cu scopul pedepsei penale, instanța de fond a considerat că corectarea și reeducarea inculpaților este posibilă doar cu izolarea lor de societate, or pedeapsa nonprivativă de libertate nu va atinge scopurile prevăzute de lege.

Instanța de apel a considerat că prima instanță, constatând ca fiind dovedite faptele penale comise de inculpați, le-a stabilit pedeapsa principală și cea complementară în limitele sancțiunii prevăzute de art. 265 Cod penal, măsura de pedeapsă principală sub formă de închisoare fiind corespunzătoare faptei comise, capabilă de a-i corecta și reeduca pe inculpați, din care considerente instanța de apel a ținut să respingă argumentele apelurilor înaintate de procuror și părțile vătămate (inclusiv reprezentanții și succesorii părților vătămate) în ceea ce privește înăsprirea pedepsei stabilite prin sentință inculpaților. Suplimentar, instanța de apel a menționat că mecanismul influenței circumstanțelor atenuante și agravante asupra pedepsei penale se exprimă prin influența lor asupra gradului prejudiciabil al infracțiunii și/sau asupra pericolului social al persoanei vinovatului, precum și prin efectele pe care aceste circumstanțe le au la stabilirea pedepsei. Dacă într-o cauză penală sunt prezente exclusiv circumstanțe agravante sau acestea prevalează din punct de vedere calitativ față de circumstanțele atenuante,

atunci mărimea pedepsei stabilite trebuie să fie mai aproape de limita maximă a pedepsei prevăzute de sancțiunea normei părții speciale a Codului penal. În contextul acestei constatări, instanța de apel a reținut că la caz nu au fost stabilite circumstanțe agravante sau atenuante, respectiv, reținând gradul prejudiciabil al infracțiunii comise și urmările prejudiciabile ale acesteia, instanța de apel a considerat că instanța de fond a stabilit inculpațiilor pedepse echitabile, capabile să atingă scopurile pedepsei penale.

Referindu-se la achitarea lui Percic Valentin de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 265 Cod penal, instanța de apel a considerat că prima instanță, la rândul său, just a concluzionat că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii, această concluzie fiind legală și întemeiată, din motiv că probele acumulate de organul de urmărire penală nu confirmă învinuirea adusă ultimului.

Cercetând conținutul sentinței atacate, instanța de apel a reținut că prima instanță a cercetat probele acuzării, acestea fiind verificate suplimentar în instanța de apel, probele prezentate de procuror nefiind pasibile de a fi apreciate în susținerea învinuirii aduse lui Percic Valentin. În legătură cu acest fapt, menționând examinarea suplimentară a probelor, instanța de apel a considerat că organul de urmărire penală, contrar circumstanțelor cauzei, a reținut în acțiunile lui Percic Valentin existența elementelor infracțiunii prevăzute de art. 265 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, după cum a menționat și prima instanță, fapta prejudiciabilă ca element al laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 265 CP se realizează prin trei modalități: - punerea în exploatare a mijloacelor de transport cu defecte tehnice vădite; - altă încălcare gravă a regulilor de exploatare a mijloacelor de transport ce asigură securitatea circulației; - încălcarea regimului de lucru al șoferilor sau mecanizatorilor.

Astfel, reieșind din conținutul probelor administrate, instanța de apel a constatat că Percic Valentin, în calitate de administrator al SRL "Feodora", genul de activitate al căreia este transportul de călători în folosul public, a angajat persoana responsabilă de verificarea tehnică a mijloacelor de transport înainte de a ieși la cursă - mecanicul-șef Enachi Vasile (prin contractul individual de muncă nr. 11 din 31.10.2006 și ordinul de angajare nr. 16 din 31.10.2006), precum și persoana responsabilă de verificarea sănătății șoferilor - medicul Rusu Ion (prin contractul individual de muncă nr. 35 din 07.07.2009 și ordinul de angajare nr. 18/A din 07.07.2009). Astfel Percic Valentin, prin faptul angajării persoanelor date, care au fost responsabile pentru exercitarea corespunzătoare a atribuțiilor de serviciu, a întreprins toate măsurile necesare de prevenire a accidentelor și a asigurat zilnic controlul medical al conducătorului auto (la caz a lui Pădurari Ion) și controlul tehnic al unității de transport înainte de efectuarea cursei (la caz a autobuzului de model Mercedes-Benz 309 D, cu n/î UN AT 908), cu înscrierea rezultatelor în registrele respective - fapt ce exclude tragerea acestuia la răspundere penală pentru punerea în exploatare a mijloacelor de transport cu defecte tehnice vădite sau pentru altă încălcare gravă a regulilor de exploatare a mijloacelor de transport ce asigură securitatea circulației (permisiunea șoferului de a efectua transportul auto de călători în folosul public în stare de ebrietate alcoolică).

Instanța de apel a ținut să specifice că, la rândul său, cea de-a treia modalitate a faptei prejudiciabile se realizează prin încălcarea reglementărilor privind timpul de muncă și timpul de odihnă (repartizarea timpului de muncă în cadrul săptămânii, durata zilnică a timpului de muncă, munca pe timp de noapte, pauza de masă și repausul zilnic, etc.) stabilite de Codul muncii, de alte acte normative, de acordurile internaționale în materie la care Republica Moldova este parte.

În cazul când fapta prejudiciabilă se prezintă sub modalitatea de încălcare a regimului de lucru al șoferilor sau mecanizatorilor, subiect al infracțiunii poate fi persoana cu funcție de răspundere sau o persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau altă organizație nestatală, sau persoana în ale cărei obligațiuni intră asigurarea regimului de lucru al șoferilor sau mecanizatorilor.

În legătură cu cele expuse, instanța de apel a ținut să specifice că prin încălcarea regimului de lucru al șoferilor sau mecanizatorilor se înțelege ordinul sau permisiunea dată unui șofer sau mecanizator de a lucra în două schimburi, de a pleca pe rută cu mijloace de transport defectate, în stare de ebrietate, fără persoane de schimb atunci când acest fapt este obligatoriu, persoanelor lipsite de permisul de conducere etc.

La caz instanța de apel a reținut că cea de-a treia modalitate de realizare a faptei prejudiciabile - încălcarea regimului de lucru al șoferilor sau mecanizatorilor, nu poate fi imputată inculpatului Percic Valentin, deoarece prezența acesteia nu și-a găsit confirmare, fiindcă la caz nu au fost prezentate acte sau documente care ar confirma că Percic Valentin i-a ordonat sau a permis șoferului Pădurari Ion de a efectua transportul auto de călători în stare de ebrietate alcoolică și cu mijlocul de transport cu defecte tehnice vădite în sistemul de frânare și ghidare.

La caz, instanța de apel a considerat că în privința lui Percic Valentin nu s-a realizat nici latura obiectivă și nici latura subiectivă a infracțiunii.

Astfel, instanța de apel a statuat că judecând cauza penală, instanța de fond în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală, le-a analizat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și din punct de vedere al coroborării lor, corect concluzionând că învinuirea înaintată lui Percic Valentin, în baza art. 265 Cod penal, nu a fost confirmată.

Referindu-se la solicitarea de reparare a prejudiciului cauzat prin infracțiune, instanța de apel a constatat că în cadrul procesului penal nu au fost înaintate acțiuni civile. Astfel, solicitările părților vătămate, a reprezentanților acestora și a succesorilor victimelor nu puteau fi satisfăcute, din motivul nerespectării regulilor instituite de lege privind acțiunea civilă în procesul penal, situație care în opinia instanței de apel o pune în imposibilitate de a se expune asupra solicitărilor respective, circumstanță care însă nu împiedică adresarea pentru soluționarea chestiunilor nominalizate în instanța civilă.

Referindu-se la cererile inculpaților Enachi Vasile și Rusu Ion de a le fi aplicată amnistia în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 210 din 29.07.2016, instanța de apel le-a apreciat ca neîntemeiate, în situația inculpaților nefiind aplicabile dispozițiile acestei legi, deoarece ambii nu s-au autodenunțat, nu au contribuit activ la descoperirea infracțiunii, totodată părțile vătămate și succesorii victimelor indicând în declarațiile lor asupra existenței prejudiciului în cauză. În acest context, instanța de apel a ținut să menționeze că inculpații, atât în ședința de judecată a instanței de fond, cât și în ședința instanței de apel, au pledat pentru achitarea lor de sub învinuirea adusă în baza art. 265 CP, astfel nefiind constatată manifestarea unei căințe active sub nici o formă din partea acestora, fapt ce constituie un impediment prin prisma prevederilor art. 1 al legii nominalizate.

Astfel, concluzionând asupra constatărilor efectuate, instanța de apel a considerat că argumentele expuse în cererile de apel erau neîntemeiate, fapt pentru care apelurile declarate urmau a fi respinse, ca nefondate, cu menținerea în vigoare a sentinței, care în opinia instanței

de apel era întemeiată, fiind bazată pe aprecierea corectă, obiectivă și amplă a circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, depus la 02 iunie 2017, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, și anume că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, solicită casarea totală a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii depuse, recurentul a invocat următoarele:

- instanța de apel, contrar prevederilor art. 414 și 417 Cod de procedură penală, ilegal a menținut sentința în partea achitării lui Percic Valentin, dând prioritate declarațiilor ultimului, care a negat vinovăția sa, nu a apreciat în mod corespunzător declarațiile martorilor, nu a enunțat motivele aprecierii critice a probelor prezentate de partea acuzării și nu a ținut cont de faptul că partea apărării nu a prezentat nici o probă pertinentă și concludentă, limitându-se la criticarea probelor părții acuzării; astfel, concluziile instanței de apel în privința acestui inculpat vin în contradicție cu totalitatea probelor pe dosar, care fiind analizate în ansamblu dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului Percic Valentin;

- în temeiul prevederilor pct. 2.2), 3.3.3), 3.4.3), 4.2), 4.3) și 4.4) din Regulamentul “cu privire la asigurarea circulației rutiere la întreprinderi, instituții, organizații ce efectuează transporturi de pasageri și mărfuri”, inculpatul Percic Valentin era obligat să efectueze controlul regulat al îndeplinirii obligațiilor de serviciu de către inculpații Enachi Vasile și Rusu Ion, fapt care a fost ignorat; totodată, în calitate de administrator al întreprinderii, Percic Valentin era obligat să o echipeze cu utilaj necesar și să asigure existența încăperilor pentru desfășurarea activității de preîntâmpinare a accidentelor rutiere și reducere a gravității lor; totodată, în obligațiile lui Percic Valentin intrau și exercitarea controlului asupra respectării de către șofer a regulilor de circulație, de transportare a pasagerilor și mărfurilor, de exploatare tehnică a materialului rulant, a disciplinei muncii, a timpului de ieșire și finisare a lucrului pe traseu, a prezenței și stării permiselor de conducere înainte de ieșirea unităților de transport pentru deplasare;

Totodată, în temeiul prevederilor pct. 16 lit. e), l) din Regulamentul transporturilor auto de călători și bagaje, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 854 din 28.07.2006 și pct. 126 alin. (1) lit. a), b) al Regulamentului circulației rutiere, inculpatul Percic Valentin era obligat să ia măsurile corespunzătoare de prevenire a accidentelor și să asigure zilnic controlul medical al conducătorului auto și controlul tehnic al unității de transport înainte de efectuarea cursei;

- inculpatul Percic Valentin nu a verificat faptul că șoferul Pădurari Ion obișnuia să efectueze deplasarea pasagerilor pe cursa Morenii Noi-Ungheni în zile neplanificate, fapt probat prin declarațiile martorului Noroc S., care a indicat asupra sancționării contravenționale a șoferului pentru faptul supraîncărcării mijlocului de transport și nu a întreprins măsuri în vederea stopării activității ilicite a ultimului;

- pedeapsa stabilită inculpaților Rusu Ion și Enachi Vasile este inechitabilă în raport cu consecințele survenite și pericolul social al faptei comise, nefiind luat în considerare faptul că infracțiuni similare se comit cu o frecvență sporită; în acest sens recurentul a considerat că în privința inculpaților trebuia stabilită pedeapsa în quantum maxim, or la stabilirea acesteia de către instanța de fond nu s-a ținut cont de gradul de pericol social al infracțiunii – fiind un caz

unic în Republica Moldova, precum și de amploarea consecințelor cauzate; totodată, instanțele de judecată nu au luat în considerație atitudinea inculpaților față de faptă și consecințele survenite, comportamentul lor în ședințele de judecată, care prin declarațiile depuse au încercat să pună toată răspunderea pe seama șoferului decedat. Totodată, instanțele de judecată nu au apreciat că inculpații nu au întreprins nici o măsură în vederea reparării prejudiciului cauzat, iar în cauză nu au fost stabilite circumstanțe atenuante.

5.1. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recurs ordinar de către partea vătămată Ursoi Angela și succesorul victimei Golubcov Andrei, Golubcov Zoia, depus la 23 mai 2017, care solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Percic Valentin să fie recunoscut vinovat și condamnat, cu încasarea de la acesta a câte un milion de lei cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul fiecărui recurent.

În motivarea cererii depuse, recurenții au invocat că au fost amenințați cu moartea de către Percic Valentin, pe parcursul urmăririi penale și a judecării cauzei.

5.2. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recursuri ordinare de către avocatul Dodon Victor în numele inculpatului Rusu Ion, depuse la 02 iunie 2017 și 05 iunie 2017, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12), 15) Cod de procedură penală solicită casarea acestora în partea condamnării lui Rusu Ion, cu dispunerea achitării ultimului, din motiv că fapta săvârșită de el nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea recursului depus la 02 iunie 2017 (în celălalt fiind specificată doar solicitarea adresată instanței de recurs), avocatul a menționat următoarele:

- potrivit părților descriptive a hotărârilor adoptate nu s-a constatat că anume acțiunile lui Rusu Ion, în raport cu învinuirea adusă lui, au provocat accidentul rutier, lipsind legătura cauzală în acest sens;

- instanțele de fond și de apel s-au expus parțial asupra anumitor probe, fiind omisă aprecierea întregului ansamblu probatoriu prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității probelor, precum și coroborării lor reciproce, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, care au fost preluate în sensul constatării vinovăției inculpatului, fără a fi indicate concret motivele admiterii unor probe și cele privind respingerea altor; această situație constituie o încălcare a dreptului inculpatului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 CoEDO, drept care implică obligarea instanțelor judecătorești de a-și motiva hotărârile judecătorești (cauzele *Van de Hurk c. Olandei*, *Hiro Balani c. Spaniei*);

- la baza vinovăției inculpatului au fost reținute declarațiile specialistului Arapu Galina (f. 19 din decizia instanței de apel), care însă nu comportă un caracter temeinic, deoarece nu și-au găsit confirmare și prin alte probe, în cauză nefiind efectuat un raport de expertiză în acest sens; în acest context, recurentul a considerat necesară menționarea declarațiilor medicului legist Jantovan Grigore, care la judecarea apelurilor și-a menținut poziția expusă în fața primei instanțe și a declarat suplimentar că indicele de 0,4% de alcool etilic, depistat în sângele șoferului, are o influență neînsemnată asupra organismului persoanei care se află în viață; aceste declarații au fost lăsate fără apreciere corespunzătoare din partea instanțelor de fond și apel, fără a fi luate în considerație la stabilirea vinovăției lui Rusu Ion;

- în materialele dosarului lipsește originalul raportului de constatare medico-legală nr. 4364, fiind prezentă doar o copie a acestuia și nefiind cunoscută persoana care a confirmat că aceasta corespunde cu originalul; în acest context, recurentul indică că această probă trezește dubii în sensul punerii ei la baza vinovăției inculpatului, iar instanțele de judecată nu au manifestat un careva interes de a pătrunde în esența acestei probleme și de a se interesa întru stabilirea locului de aflare a originalului raportului menționat;

- instanțele de judecată n-au luat în considerație că în foaia de parcurs eliberată șoferului Pădurari Ion a fost executată inscripția inițială “08”, care ulterior a fost suprapusă cu inscripția “09”, fapt constatat prin raportul de expertiză nr. 1080-1081 din 11.10.2016, anexat în dosar și prin care se confirmă declarațiile date de Rusu Ion la judecarea apelurilor, potrivit cărora în ziua accidentului el nu l-a văzut pe șofer și, respectiv, nu l-a supus examinării medicale; în acest context, recurentul a indicat că potrivit acestor circumstanțe verificarea medicală a șoferului a avut loc la 08.08.2012, și nu în ziua comiterii accidentului;

- potrivit faptei constatate de către instanțele judecătorești, s-a stabilit că Rusu Ion, deținând funcția de lucrător medical al agentului transportator auto de călători SRL “Feodora”, responsabil de efectuarea controlului medical al conducătorilor auto, l-a admis la linie pe șoferul Pădurari Ion la 09.08.2012, care era în stare de ebrietate și prin urmare ultimul, conducând automobilul în stare de ebrietate care i-a provocat reducerea reacției și capacitatea de a conduce, efectuând transportul de pasageri, nu s-a isprăvit cu conducerea și a derapat de pe traseu într-o prăpastie, în rezultatul cărui fapt 13 pasageri au decedat, inclusiv șoferul, iar alți 37 de pasageri au fost spitalizați cu diferite vătămări corporale.

În legătură cu cele descrise în fapta reținută în sarcina inculpatului, recurentul a menționat că din probele acumulate, și anume declarațiile părților vătămate, ale martorilor și concluziile din raporturile de expertiză auto-tehnică a rezultat că accidentul s-a produs în urma exploatării mijlocului de transport în stare tehnică necorespunzătoare, lipsind probe că accidentul s-a produs pe motivul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate.

În concluzia asupra argumentelor enunțate, recurentul a invocat că lipsa probelor întru susținerea învinuirii înaintate lui Rusu Ion urma a fi tratată în folosul ultimului, hotărârile de condamnare nefiind pasibile de a fi bazate pe presupuneri.

5.3. Hotărârile judecătorești sun atacate cu recurs ordinar de către avocatul Ciocanu Aliona în numele inculpatului Rusu Ion, după la 02 iunie 2017, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, și anume că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, solicită casarea acestora în partea condamnării inculpatului, cu dispunerea achitării acestuia, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cererii depuse, recurentul a invocat următoarele:

- prin raportul de expertiză grafoscopică din 11.10.2016 s-a constatat că semnătura de pe foaia de parcurs din 09/10.08.2012, la rubrica “permis pe rută”, nu este a lui Rusu Ion și că în actul de verificare tehnică din 09.08.2012 semnătura în dreptul numelui șoferului nu aparține lui Pădurari Ion, ceea ce demonstrează că ultimul nu s-a prezentat în dimineața zilei de 09.08.2012 la controlul medical;

- șoferul autobuzului în mod obiectiv nu ar fi reușit să se prezinte la întreprindere și să treacă controlul medical, or pornirea pe rută a avut loc la ora 06:10, iar Rusu Ion nu se afla la serviciu între orele 06:30-07:20; astfel, cursa Morenii Noi – Ungheni a fost efectuată de Pădurari Ion fără ca acesta să treacă controlul medical, fapt confirmat prin programul de lucru al lui Rusu Ion, declarațiile sale și ale soției sale;

- faptul că șoferul efectua curse înafara programului de lucru și în ziua producerii accidentului a efectuat transportarea pasagerilor la o oră mai devreme decât cea la care venea Rusu Ion la serviciu a fost confirmat prin declarațiile martorilor Fonariuc T., Romanovscaia P., Miștea L. și Bîh A.;

- șoferul Pădurari Ion nu s-a prezentat la data de 09.08.2012 la control medical, nu a

prezentat foaia de parcurs din 06.08.2012 la dispeceratul întreprinderii în ziua producerii accidentului, ci pe 08.08.2012 și, respectiv, a primit foaia de parcurs în această zi; totodată, pe această foaie de parcurs Rusu Ion nu a indicat permisiunea de ieșire pe rută; aceste circumstanțe au fost confirmate prin: raportul de expertiză grafoscopică și tehnică a documentelor din 11.10.2016; ștampila de pe foaia de parcurs, care nu aparține SRL “Feodora” ci spitalului raional Ungheni, având inscripția “Ministerul Sănătății și Protecției Sociale al Republicii Moldova”; foaia de parcurs din 08.08.2012; registrul dispeceratului; declarațiile lui Bulibaș V., date la urmărirea penală; actul de testare tehnică;

- starea tehnică precară a autobuzului și faptul că șoferul nu era în stare de ebrietate au fost probate prin declarațiile părților vătămate Filimon Gh., Vîrlan O., Goian N., Sîrbu M., Beloi A., Filimon V., Chircu V., Golubcov O., Beloi N., Rogoian I., Guțul V., Ursoi A., Maslov V., Ceban A., Garmaliuc T., Maslov G., Suman N., Voroșanu A., ale succesorilor părților vătămate Guțul P., Corolevschi G., Golubcov Z., prin procesul-verbal de cercetare la fața locului, prin raportul de expertiză de cercetare a pieselor unității de transport, nr. 2977, din 17.08.2012;

- întreprinderea SRL “Feodora” nu dispunea de alcotester, fapt care nu a fost negat de administratorul întreprinderii, un astfel de aparat nu a fost transmis inculpatului pentru verificarea stării de ebrietate a șoferilor; totodată, Rusu Ion nu a fost instruit pentru utilizarea alcotesterului, potrivit prevederilor hotărârii Guvernului nr. 296 din 16.04.2009;

- în combaterea concluziei asupra stării de ebrietate a șoferului urmau a fi apreciate declarațiile expertului Jantovan Grigore, medic legist, date în instanța de apel;

- atât raportul de constatare medico-legală cât și cel de expertiză medico-legală, efectuate în privința cadavrului șoferului, nu puteau fi admise în calitate de probe, or în acestea s-a indicat asupra stării de ebrietate raportată la procente, care nu este valoarea în baza căreia se determină starea de ebrietate alcoolică, prin prisma prevederilor art. 3, 4 al Regulamentului privind modul de testare alcoolscopice și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 296 din 16.04.2009;

- bazându-se pe declarațiile specialistului Arapu Galina, instanța de apel nu a luat în considerație că concluziile acesteia sunt generale, că ea nu a făcut cunoștință cu materialele dosarului și nu a apreciat faptul că cele relatate de ea nu excludeau nicidecum faptul că șoferul autobuzului nu s-a prezentat la controlul medical.

Prin prisma argumentelor expuse, recurentul consideră că atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești nu au fost administrare probe pertinente, concludente și utile, care a demonstra vinovăția lui Rusu Ion, învinuirea imputată acestuia fiind eronată și bazată pe presupuneri.

5.4. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recurs ordinar de către avocatul Trofimov Igor în numele inculpatului Enachi Vasile, după la 02 iunie 2017, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că *instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, solicită casarea acestora, cu dispunerea achitării lui Enachi Vasile.

În motivarea cererii depuse, recurentul a invocat următoarele:

- în partea descriptivă a deciziei adoptate instanța de apel, contrar solicitării din apelul părții apărării, a menționat că “nu se va expune asupra gradului de vinovăție al șoferului, or cauza în privința sa a constituit obiect de examinare separată, iar o eventuală expunere ar duce la depășirea limitelor judecării cauzei.”; în legătură cu acest fapt, recurentul consideră că instanța de apel nu a apreciat în mod corespunzător această chestiune, ceea ce a rezultat în

omisiunea de a se expune asupra acesteia.

Suplimentar, recurentul invocă că atât în cererea de apel, cât și la judecarea apelurilor, partea apărării a abordat o întrebare esențială, și anume dacă defecțiunea sistemului de frânare al autobuzului, în cazul în care șoferul respecta condițiile de exploatare a unității de transport (se deplasa cu motorul în funcțiune, avea cuplată cutia de viteză, nu supra încărca autobuzul și nu accelera mersul acestuia), în timpul deplasării în circumstanțele constatate, ar fi constituit unica cauză a accidentului. Subsecvent acestei întrebări, nu a fost soluționată întrebarea dacă sistemul de frânare, în starea determinată de către experți, ar fi asigurat oprirea autobuzului dacă șoferul respecta condițiile anterior enunțate; astfel, recurentul indică că partea apărării a abordat problema cauzei accidentului prin prisma conducătorului autobuzului, și nu a solicitat instanței să se pronunțe asupra vinovăției ultimului, după cum se menționează în decizia atacată, ceea ce în consecință denotă că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra acestei chestiuni;

- instanța de apel a reținut că “mijlocul de transport implicat în accidentul rutier produs la 09.08.2012 a fost pus în exploatare cu defecte tehnice vădite, ce se confirmă prin cele depistate în rezultatul expertizei auto-tehnice, cât și prin declarațiile martorilor și ale experților”, fără a indica concluziile cărei anume expertize au fost luate în considerare; în opinia recurentului, clarificarea acestei chestiuni prezintă importanță, deoarece astfel de concluzii au fost expuse în expertiza efectuată în anul 2012, iar pe de altă parte în expertiza efectuată de către CNEJ, la etapa judecării apelurilor, s-au expus concluzii diametral opuse, și anume că defectele menționate în primul raport de expertiză de fapt nu puteau fi identificate de către mecanic în timpul examinării tehnice de rutină.

Recurentul a indicat că concluziile din al doilea raport de expertiză rezultau din faptul că însăși experții au demontat sistemul de frânare, începând cu roțile, acțiuni care nu se efectuează în cadrul unui control zilnic. În aceste circumstanțe, nu este clar de ce instanța de apel a concluzionat că inculpatul a văzut și a neglijat defecțiunile autobuzului, pe când experții au declarat că acestea nu erau identificabile în mod vizual.

- instanța de apel în mod imprecis a reținut că „majoritatea martorilor audiați în instanța de judecată au menționat despre starea tehnică foarte rea a acestui mijloc de transport”, deoarece martorii nu sunt specialiști și nu pot să se pronunțe despre funcționalitatea sistemului de frânare; în acest sens, recurentul consideră neclară poziția instanței de apel, care a concluzionat asupra stării tehnice precare a autobuzului prin prisma declarațiilor martorilor;

- instanța de apel a indicat că “experții au declarat că anume starea tehnică rea, pe lângă alte circumstanțe, a și fost cauza accidentului rutier”, fără audierea experților în ordine de apel, fără a da citirii declarațiile lor, astfel punând la baza soluției adoptate probe care nu au fost nemijlocit examinate. În acest context, recurentul a specificat că experții din cadrul MAI, care au efectuat prima expertiză, au formulat această concluzie neavând la bază declarațiile părților vătămate, care cu lux de amănunte au relatat asupra acțiunilor șoferului, departe de a fi regulamentare.

În acest sensul, recurentul a invocat că instanța de apel nu a dat apreciere concluziilor din raportul de expertiză efectuat în anul 2016, unde s-a indicat expres că acțiunile șoferului au constituit cauza accidentului, iar sistemul de frânare era unul funcțional. Astfel, în opinia recurentului, nu este clar de ce instanța de apel a ignorat concluziile experților din cadrul CNEJ, bazate inclusiv pe declarațiile părților vătămate și le-a luat în calcul pe cele expuse de experții din cadrul MAI, care se aflau în interdependență cu organul de urmărire penală, au încălcat procedura de efectuare a expertizei și au efectuat-o în lipsă de cunoștință cu toate

circumstanțele cauzei, inclusiv cu cele relatate de părțile vătămate, deoarece ultimele au depus declarații ulterior efectuării acestei expertize;

- instanța de apel a indicat faptul că, în rezultatul expertizei auto-tehnice efectuate în anul 2012, în sistemele de direcție și frânare au fost identificate mai multe defecțiuni, care puteau și trebuiau să fie depistate de inculpatul Enachi Vasile; totodată, instanța de apel doar a enumerat categoriile de defecte constatate prin expertiza menționată, fără a indica care anume defecte erau vădite și care, în mod respectiv, puteau fi văzute de mecanic, precum și care din ele au constituit cauza producerii accidentului;

Recurentul a specificat că unicul defect vizibil vădit era defecțiunea frânei de mână, asupra căreia expertii au indicat că nu putea fi cauza accidentului, astfel nefiind clar care dintre defectele depistate erau vizibile sau puteau fi identificate în cadrul unui control de rutină și dacă anume acestea au constituit cauza accidentului, iar simpla enumerare a unei liste de defecte nu poate impune prezumția că ele sunt vădite.

- instanța de apel a combătut argumentul invocat de inculpatul Enachi Vasile, care a declarat că “cursa efectuată de șofer în ziua producerii accidentului a fost ilegală și drept urmare se exclude răspunderea întreprinderii și a angajaților acesteia”, în acest sens nejustificat menționând că transportarea pasagerilor urma a fi începută la ora 06:00, deoarece de fapt cursa trebuia să înceapă la ora 10:00, cu plecare din or. Ungheni spre s. Morenii Noi; astfel, recurentul a considerat că instanța de apel a reținut ca fiind constatată o circumstanță care de fapt nu avea nici un suport probatoriu, iar în legătură cu acest fapt recurentul a specificat că nu există nici un act prin care să fi fost reglementat dreptul SRL “Feodora” de a efectua transportarea pasagerilor la data de 09.08.2012, ora 06:00, pe ruta Morenii Noi – Ungheni;

- instanța de apel a respins cererea părții apărării de declarare a nulității raportului de expertiză auto-tehnică din 17.08.2012, motivându-și poziția prin faptul că solicitarea a fost înaintată abia la etapa judecării cauzei, ceea ce este eronat, deoarece nu s-a luat în considerare că avocatul Trofimov Igor nu a participat în calitate de apărător la urmărirea penală și nici la examinarea cauzei în primă instanță, solicitarea fiind efectuată la momentul intervenirii avocatului în proces;

- concluziile instanței de apel asupra raportului de expertiză auto-tehnică din 19.02.2016 sunt nejustificate, deoarece Enachi Vasile nu l-a îndreptat pe șofer la stația de testare tehnică, ci la întreprinderea de reparație, pentru a repara frâna; totodată, inculpatul Enachi Vasile nu a declarat faptul că a depistat defecțiuni la sistemul de ghidare al autobuzului și că i-a indicat șoferului să le înlăture; prin urmare, concluziile instanței de apel sunt eronate, nefiind bazate pe careva probe, iar aprecierea critică a constatărilor din raportul de expertiză nominalizat a influențat în mod substanțial soluția adoptată;

- statuând asupra faptului că inculpatul Enachi Vasile a știut despre defectul frânei de mână a autobuzului, instanța de apel nu a apreciat faptul că acest defect nu putea cauza accidentul, or frâna de mână nu se folosește pentru oprirea vehiculului în procesul de deplasare a acestuia;

- în decizia atacată s-a indicat că inculpatul a depus o cerere privind aplicarea actului de amnistie, însă o astfel de cerere nu a existat de fapt.

Recurentul solicită instanței de recurs să aprecieze faptul că inculpatului Enachi Vasile, la etapa urmăririi penale, i-a fost grav lezat dreptul la apărare, precum și să dea o apreciere suplimentară concluziilor raportului de expertiză auto-tehnică din 19.02.2016, în aspect comparativ cu cele expuse în raportul din 17.08.2012, declarațiilor părților vătămate, contractului de arendă nr. 17 din 01.02.2011 și permisului de activitate pe ruta nr. 0111418,

faptului că în autobuzul cu capacitatea de transportare a 17 pasageri se aflau 50 de pasageri, precum și acțiunilor șoferului.

5.5. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recurs ordinar de către inculpatul Rusu Ion, depus la 02 iunie 2017, care solicită casarea acestora, considerându-le ilegale și neîntemeiate.

În motivarea cererii depuse, recurentul a invocat următoarele:

- a fost angajat la întreprindere după comiterea accidentului, contractul de muncă și ordinul de angajare fiind în mod corespunzător întocmite ulterior comiterii accidentului și semnate alte persoane;

- la data de 09.08.2012 nu a dispus de alcotester;

- la materialele cauzei nu a fost anexat un careva proces-verbal sau act care ar demonstra că întreprinderea i-ar fi transmis ștampila cu inscripția “admis la linie”, pentru a o aplica pe foaia de parcurs;

- la data comiterii accidentului nu l-a văzut pe șofer și acesta nici nu a venit la serviciu, fapt confirmat prin declarațiile martorului Bulibaș V., acesta a plecat cu vehiculul de transport anterior venirii recurentului la serviciu, ceea ce se confirmă prin declarațiile părților vătămate;

- pe foaia de parcurs eliberată șoferului a fost modificată data, și anume din “08.08.2012” în “09.08.2012”;

- declarațiile expertului Jantovan G., medic legist, au fost lăsate fără apreciere corespunzătoare;

Recurentul consideră că probele administrate nu au fost apreciate potrivit criteriilor de relevanță, concludență, utilitate și veridicitate, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, or cauza accidentului a rezidat în starea tehnică precară a autobuzului. Totodată, recurentul specifică că nu este subiect al infracțiunii prevăzute de art. 265 Cod penal, or aceasta poate fi săvârșită de un subiect special, iar literatura de specialitate nu atribuie medicului o astfel de calitate pentru componența de infracțiune respectivă.

5.6. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recurs ordinar de către inculpatul Enachi Vasile, depus la 02 iunie 2017, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, și anume că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, solicită casarea acestora în partea condamnării sale, cu dispunerea achitării sale.

În motivarea cererii depuse, recurentul a invocat că instanța de apel doar a trecut în revistă probele administrate, fără a le aprecia separat și ulterior sub aspectul coroborării reciproce, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept incriminate inculpatului prin rechizitoriu și fără a indica motivele respingerii probelor părții apărării și admiterii celor ale părții acuzării.

Recurentul consideră că instanța de apel urma să aprecieze concluziile din raportul de expertiză auto-tehnică din 19.02.2016, acțiunile șoferului, care se află în legătură cauzală cu producerea accidentului, faptul că sudura artizanală nu reprezintă un defect tehnic, cum s-a constatat în raportul de expertiză auto-tehnică din 17.08.2012, ci dimpotrivă, eficientizează frânarea vehiculului, faptul că este imposibilă stabilirea raportului de cauzalitate între defecțiunile tehnice și producerea accidentului, precum și faptul că determinarea gradului de influență a defectelor constatate la autobuz asupra eficienței sistemului de frânare era posibilă doar cu aplicarea utilajului special, la stația de testare tehnică, ceea ce semnifică că defectele nu puteau fi observate de mecanic la controlul de rutină.

Suplimentar, recurentul indică că instanța de apel urma să dea o apreciere

corespunzătoare declarațiilor părților vătămate, în special a celor care au indicat asupra faptului că autobuzul, deplasându-se în vale, era cu motorul deconectat și cu cutia de viteze decuplată.

În contextul celor enunțate, recurentul consideră că instanța de apel nu a dispus de proba existenței faptului infracțiunii, or prin probele administrate nu s-a stabilit posibilitatea ca inculpatul să fi constatat anumite defecțiuni tehnice vădite la autobuz, totodată nefiind probată existența raportului de cauzalitate între fapta inculpatului și producerea accidentului.

6. Pe cauză a depus referință inculpatul Percic Valentin, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procuror și de partea vătămată Ursoi Angela și succesorul victimei Golubcov Andrei, Golubcov Zoia, considerându-le vădit neîntemeiate.

Inculpatul a indicat că având calitatea de administrator al SRL "Feodora", prin faptul angajării persoanelor responsabile cu stabilirea în privința acestora a atribuțiilor de serviciu, a întreprins toate măsurile necesare pentru prevenirea accidentelor și a asigurat controlul medical zilnic al conducătorilor auto și cel tehnic al unității de transport înainte de efectuarea curselor, cu înscrierea rezultatelor în registre, pe care le-a verificat în ziua producerii accidentului și în care erau efectuate toate însemnările necesare.

Totodată, inculpatul a indicat că verifica zilnic modul în care șoferii își îndeplineau atribuțiile de serviciu, specificând că șoferul Pădurari Ion a fost sancționat disciplinar pentru depășirea numărului admisibil de pasageri în timpul transportării, fiind avertizat în acest sens. Inculpatul consideră că organul de urmărire penală nu a administrat nici o probă ce ar confirma vinovăția sa, și anume că i-a permis șoferului să depășească numărul admisibil de pasageri transportați, să se pornească în afara graficului etc.

Astfel, inculpatul a pledat pentru corectitudinea concluziilor expuse în decizia instanței de apel, care just a statuat asupra faptului că cea de-a treia modalitate de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 265 Cod penal, și anume de încălcare a regimului de lucru a șoferilor sau mecanizatorilor, nu putea fi reținută în sarcina inculpatului, or nu a fost probată în nici un fel.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, din următoare considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate, dacă se constată că acestea sunt vădit neîntemeiate.

Cu referire la critica aprecierii probelor de către instanța de apel, invocată în toate recursurile ordinare declarate, Colegiul penal constată că aceasta este inadmisibilă. În acest context, Colegiul penal reține că art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat. În acest sens, este necesar de a reitera că potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Totodată, Colegiul penal statuează că critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora (expres indicată în recursurile declarate de avocatul Trofimov Igor în numele inculpatului Enachi Vasile și de inculpat) nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau

material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs. În contextul dat, Colegiul penal reiterează că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești atacate, exclusiv prin prisma prezenței sau absenței temeiurilor pentru recurs, prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Din considerentele expuse, Colegiul penal va respinge argumentele recurenților în partea dată, ca fiind *de jure* inadmisibile. În același context, Colegiul penal atestă că invocarea în cauză a anumitor temeuri pentru recurs, și anume că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că nu au fost întrunite elementele infracțiunii* este argumentată prin prisma problemei aprecierii probelor de către instanța de apel, care după cum anterior s-a menționat este inadmisibilă.

Cu referire la alte motive invocate de recurenți, care nu țin de chestiunea aprecierii probelor, Colegiul penal statuează asupra următoarelor.

7.1. Privind argumentele din recursul declarat de procuror, care vizează aprecierea critică a soluției de menținere a achitării lui Percic Valentin, Colegiul penal constată că instanța de apel, la rândul său, argumentat s-a expus asupra faptului că Percic Valentin, prin faptul angajării persoanelor responsabile de verificarea tehnică a mijloacelor de transport înainte de a ieși la cursă și de verificare a sănătății șoferilor a întreprins toate măsurile corespunzătoare de prevenire a accidentelor și a asigurat zilnic controlul medical al conducătorului auto (la caz a lui Pădurari Ion) și controlul tehnic al unității de transport înainte de efectuarea cursei (la caz a unității de transport de model Mercedes-Benz 309 D, cu n/î UN AT 908), cu înscrierea rezultatelor în registrele respective - fapt ce exclude tragerea acestuia la răspunderea penală pentru punerea în exploatare a mijloacelor de transport cu defecte tehnice vădite sau pentru altă încălcare gravă a regulilor de exploatare a mijloacelor de transport ce asigură securitatea circulației (permisiunea șoferului de a efectua transportul auto de călători în folosul public în stare de ebrietate alcoolică).

În acest sens, Colegiul penal apreciază corectitudinea constatărilor instanței de apel, care a statuat că cea de-a treia modalitate a realizării infracțiunii prevăzute de art. 265 Cod penal, imputată lui Percic Valentin, are loc prin încălcarea reglementărilor privind timpul de muncă și de odihnă (repartizarea timpului de muncă în cadrul săptămânii, durata zilnică a timpului de muncă, munca pe timp de noapte, pauza de masă și repausul zilnic, etc.), stabilite de Codul muncii, de alte acte normative, de acordurile internaționale în materie la care Republica Moldova este parte, specificând în particular că *prin încălcarea regimului de lucru al șoferilor sau mecanizatorilor se înțelege ordinul sau permisiunea dată unui șofer sau mecanizator de a lucra în două schimburi, de a pleca pe rută cu mijloace de transport defectate, în stare de ebrietate, fără persoane de schimb atunci când acest fapt este obligatoriu, persoanelor lipsite de permisul de conducere etc.*

În acest context, Colegiul penal necesară respingerea argumentelor invocate de procuror în partea respectivă și se realizează la constatările instanței de apel, care just a statuat că în cauză ce-a de-a treia modalitate de realizare a faptei prejudiciabile - încălcarea regimului de lucru al șoferilor sau mecanizatorilor - nu poate fi imputată inculpatului Percic Valentin, *fîindcă la caz nu au fost prezentate acte sau documente care ar confirma că Percic Valentin i-a ordonat sau a permis șoferului Pădurari Ion de a efectua transportul auto de călători în stare de ebrietate alcoolică și cu mijlocul de transport cu defecte tehnice vădite în sistema de frânare și ghidare.*

Cu referire la argumentele procurorului privind individualizarea greșită a pedepsei stabilite inculpaților Enachi Vasile și Rusu Ion, Colegiul penal le consideră neîntemeiate, deoarece concluziile instanței de apel în partea dată sunt temeinice. În contextul în care argumentele recurentului reprezintă o reiterare a celor invocate în cererea de apel, Colegiul penal atestă că instanța de apel, la rândul său, a apreciat corectitudinea constatărilor expuse în sentință, prin care s-a reținut lipsa circumstanțelor care ar atenua sau care ar agrava răspunderea penală a inculpaților, fiind luat în considerație faptul că inculpații la locul de trai și la locul de muncă se caracterizează satisfăcător, că anterior nu au fost condamnați, că apreciind circumstanțele cazului, pericolul social al infracțiunii și amploarea consecințelor produse, în coroborare cu scopul pedepsei penale, corectarea și reeducarea inculpaților este posibilă doar cu izolarea lor de societate, or pedeapsa nonprivativă de libertate nu va atinge scopurile prevăzute de lege, în acest sens inculpaților fiindu-le stabilite pedepse echitabile.

7.2. Cu referire la argumentul invocat în recursurile declarate de avocatul Trofimov Igor în numele inculpatului Enachi Vasile și de inculpat, prin care se critică modalitatea de apreciere a raporturilor de expertiză auto-tehnică efectuate în cauză, pe care recurenții o consideră selectivă, Colegiul penal constată că instanța de apel și-a motivat poziția în partea respectivă.

Astfel, contrar argumentelor recurenților, care invocă că instanța de apel nu a apreciat corespunzător concluziile expuse în raportul de expertiză auto-tehnică din 19.02.2016, Colegiul penal constată că instanța de apel a apreciat irelevanța constatărilor din acest raport, potrivit cărora stabilirea parametrilor tehnici, a forței de frânare a roților, a coeficientului sumar de frânare și a dezechilibrului forței de frânare la acțiunea roților pe axe *este posibilă doar la stația de testare, or de la mecanic nu se cerea stabilirea parametrilor tehnici, ci verificarea prezenței frânei*, iar în caz de persistență a careva dubiu unitatea de transport urma a fi îndreptată la controlul tehnic, fără a fi admisă spre circulație.

Colegiul penal constată că, sub acest aspect, instanța de apel a ținut să specifice că însăși inculpatul Enachi Vasile a declarat în instanța de apel că sistemul de frânare în cadrul controlului de rutină se poate verifica prin apăsare, *iar aprecierea parametrilor tehnici pentru fiecare roată în particular se efectuează numai la stația de testare tehnică*.

În contextul enunțat, Colegiul penal constată că instanța de apel a menționat că în raportul de expertiză auto-tehnică din 19.02.2016, spre deosebire de cel din 17.08.2012, s-a operat cu noțiunea de parametri tehnici. În legătură cu acest fapt și pentru argumentarea irelevanței concluziilor din raportul de expertiză auto-tehnică din 19.02.2016, pe care recurenții îl consideră just, instanța de apel a considerat că *stabilirea anumitor parametri tehnici, în mod evident, nu ține de competența mecanicului*, constituind obiect de cercetare și apreciere doar de către un expert și doar în cadrul unei stații de testare dotată cu aparataj corespunzător, *la caz fiind relevante concluziile expertizei autotehnice inițiale, în care just s-a indicat că autobuzul în cauză se exploata cu defecte în sistemul de frânare și ghidare, iar aceste defecțiuni puteau fi depistate de conducătorul auto sau de mecanicul care efectuează controalele tehnice înainte de a admite autobuzul la deplasare*.

Colegiul penal constată că instanța de apel a ținut să specifice că inculpatul Enachi Vasile, fiind mecanic-șef cu obligațiunile de rigoare, depistând defecțiuni la mijlocul de transport și întocmind în acest sens un act, *a permis totuși ieșirea la linie a autobuzului înainte de înlăturarea defecțiunilor, ceea ce era inadmisibil și constituie o îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu*.

În același context, Colegiul penal va respinge argumentele avocatului Trofimov Igor,

prin care se invocă că instanța de apel, în constatările enunțate, nu a menționat care anume raport de expertiză îl consideră relevant în cauză, or după cum s-a menționat anterior, concluziile din raportul de expertiză auto-tehnică din 17.08.2012 au fost apreciate drept pertinente.

Totodată, Colegiul penal va aprecia critic argumentul avocatului privind încălcarea drepturilor inculpatului Enachi Vasile la apărare, invocat prin prisma presupuselor încălcări procesuale la momentul efectuării expertizei auto-tehnice din 17.08.2012, or instanța de apel just a statuat că solicitarea avocatului de declarare a nulității raportului menționat ***a fost înaintată la etapa examinării cauzei în ședința de judecată***, astfel fiind inadmisibilă prin prisma prevederilor art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, ***deoarece urma a fi contestat cel târziu la terminarea urmăririi penale, fapt ce nu s-a efectuat, or actul dat n-a fost perfectat și prezentat nemijlocit în instanța de judecată***. Totodată, se constată că instanța de apel a menționat că subliniat că actul în cauză nu cădea sub incidența prevederilor art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, nefiind lovit de nulitate absolută, fapt care ar permite contestarea lui la orice etapă a procesului penal.

În același context, instanța de apel a constatat că inculpatul Enachi Vasile, la prezentarea materialelor acumulate pe parcursul urmăririi penale, a solicitat dispunerea efectuării unei expertize suplimentare pentru elucidarea unei chestiuni care după părerea sa nu fusese elucidată, ***fără a-și exprima dezacordul cu experții care au efectuat expertiza în cauză, aceste invocări parvenind deja la etapa judecării apelurilor***.

Mai mult, Colegiul penal apreciază justetea concluziilor instanței de apel, care a apreciat critic invocarea că unul dintre experți a avut anterior, în cadrul aceluiași proces penal, calitatea de specialist, or careva date în acest sens nu au fost prezentate.

7.3. Colegiul penal apreciază critic și argumentele invocate în recursurile **declarate de avocații Dodon Victor și Ciocanu Aliona în numele inculpatului Rusu Ion**, prin care se susține că acesta nu dispunea de alcotester, că șoferul Pădurari Ion nu s-a prezentat la controlul medical în ziua comiterii accidentului, deoarece transportarea pasagerilor a avut loc anterior venirii inculpatului la serviciu, că ștampila de pe foaia de parcurs nu a fost aplicată de inculpat și că acesta generalmente nu era angajat al întreprinderii la momentul producerii accidentului.

Astfel, Colegiul penal constată că instanța de apel s-a expus asupra chestiunilor menționate, specificând că ***însăși inculpatul a indicat că, în ziua producerii accidentului, dispunea de echipament pentru testare alcoolică, pe care însă nu l-a folosit la momentul verificării stării sănătății șoferului Pădurari Ion***. Totodată, Colegiul penal consideră justă poziția instanței de apel, care a apreciat critic declarațiile inculpatului date la judecarea apelurilor, prin care susținea că în ziua accidentului nu l-a văzut pe Pădurari Ion și, respectiv, nu l-a verificat medical, iar corespunzător nici nu a aplicat ștampila pe foaia de parcurs, deoarece acestea erau diametral opuse celor date în instanța de fond și nu coroborau cu alte probe, în special în contextul în care ***însăși inculpatul Enachi Vasile a indicat că șoferul Pădurari Ion, în ziua comiterii accidentului, a trecut controlul medical***.

Totodată, Colegiul penal consideră necesară respingerea argumentelor prin care se invocă că inculpatul nu se afla la serviciu la ora ieșirii șoferului la cursă (06:10) și că șoferul Pădurari Ion nu s-a prezentat la controlul medical, deoarece instanța de apel a reținut declarațiile inculpatului Rusu Ion, prin care acesta a indicat ***că la ora 06:00, fiind la serviciu, a efectuat controlul medical al șoferului Pădurari Ion și, convingându-se că ultimul este treaz, i-a permis de a efectua transportul auto de călători***.

Suplimentar, Colegiul penal constată că instanța de apel s-a expus asupra argumentelor

precum că inculpatul nu era angajat al întreprinderii, motivându-și poziția în acest sens, totodată fiind just indicat că argumentele întru susținerea faptului că șoferul Pădurari Ion nu era în stare de ebrietate, *prin prisma declarațiilor părților vătămate*, erau inacceptabile, or starea de ebrietate se stabilește prin metode speciale și de către personal specializat.

Mai mult, Colegiul penal constată că criticile recurenților privind declarațiile specialistului Arapu Galina reprezintă o reiterare a celor invocate cererile de apel, asupra cărora instanța de apel s-a expus motivat, menționând că *inculpatul Rusu Ion, potrivit propriilor declarații, a indicat că cunoaște care sunt semnele clinice ale stării de ebrietate, fapt care excludea argumentele ultimului, precum că nu a observat la Pădurari Ion semne vizibile a consumării alcoolului*, astfel relatările inculpatului fiind în concordanță cu cele expuse de specialist și confirmau corectitudinea concluziilor ultimului.

7.4. Colegiul penal constată că **recursul ordinar declarat de partea vătămată Ursoi Angela și succesorul victimei Golubcov Andrei, Golubcov Zoia**, generalmente nu este motivat prin prisma unui careva temei pentru recurs din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, iar argumentele invocate în **recursul declarat de inculpatul Rusu Ion** reprezintă alegații nesuținute de probe, care au fost anterior invocate în cererea de apel și asupra cărora instanța de apel s-a expus prin constatările reflectate în pct. 4.2. al prezentei decizii, astfel nefiind necesară o reiterare a acestora.

Din considerentul că argumentele recurenților sunt neîntemeiate și temeiurile pentru recurs, invocate în cererile depuse, nu și-au găsit confirmare, precum și din motiv că la examinarea recursurilor nu au fost depistate erori de drept care, din oficiu, ar impune necesitatea casării hotărârilor judecătorești adoptate în cauză, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, de partea vătămată Ursoi Angela și succesorul victimei Golubcov Andrei, Golubcov Zoia, de avocații Dodon Victor și Ciocanu Aliona în numele inculpatului Rusu Ion, de avocatul Trofimov Igor în numele inculpatului Enachi Vasile și de inculpații Rusu Ion și Enachi Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui *Enachi Vasile XXX, Rusu Ion XXX și Percic Valentin XXX*, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 august 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș